

Käyttöturvallisuustiedote

STARTA Glykol Grön Longlife

Tarkastuspäivämäärä: 17.5.2023

KOHTA 1: Aineen tai seoksen ja yhtiön tai yrityksen tunnistetiedot

1.1 Tuotetunniste

Kauppanimi: STARTA Glykol Grön Longlife

1.2 Aineen tai seoksen merkitykselliset tunnistetut käytöt ja käytöt, joita ei suositella

Suosittelut käytöt: Jäähdytysneste.

1.3 Käyttöturvallisuustiedotteen toimittajan tiedot

Toimittaja

Yritys: Hagmans Nordic AB
Osoite: Box 112
Postinumero: 511 10
Kaupunki: Fritsla
Maa: RUOTSI
Sähköposti: info@hagmansnordic.com
Puhelin: 0320-18900
Kotisivu: www.startaprodukter.se

Jula Finland Oy
Säterinportti Business campus
Linnoitustie 6
02600 Espoo
+358 (0) 753 263 820
technical.fi@jula.com

1.4 Häät puhelinnumero

0800 147 111 tai 09 471 977 (Myrkytystietokeskus).

KOHTA 2: Vaaran yksilöinti

2.1 Aineen tai seoksen luokitus

CLP-luokitus: Acute Tox. 4;H302
STOT RE 2;H373 (Munuaiset.) (Suun kautta.)

Tärkeimmät oireet ja haittavaikutukset: Haitallista nieltynä. Saattaa vahingoittaa elimiä pitkäaikaisessa tai toistuvassa altistumisessa. (Munuaiset.) (Suun kautta.)

Käyttöturvallisuustiedote

STARTA Glykol Grön Longlife

Tarkastuspäivämäärä: 17.5.2023

2.2 Merkinnät

Merkit

Huomiosanat: Varoitus / Varning

Sisältää

Aine: 1,2-Etaanidioli; etyleeniglykoli / 1,2-Etandiol;

Vaaralausekkeet

H302 Haitallista nieltynä. / Skadligt vid förtäring.

H373 Saattaa vahingoittaa elimiä pitkäaikaisessa tai toistuvassa altistumisessa. (Munuaiset.)
(Suun kautta.) / Kan orsaka organskador genom lång eller upprepad exponering. (m) (m)

Turvausekkeet

P102 Säilytä lasten ulottumattomissa. / Förvaras oåtkomligt för barn.

P260 Älä hengitä sumua/höyryä. / Inandas inte dimma/ångor.

P264 Pese kädet huolellisesti käsittelyn jälkeen. / Tvätta händerna grundligt efter användning.

P270 Syöminen, juominen ja tupakointi kielletty kemikaalia käytettäessä. / Åt inte, drick inte och rök inte när du använder produkten.

P301+312 JOS KEMIKAALIA ON NIELTY: Ota yhteys MYRKYTYSTIETOKESKUKSEEN/lääkäriin jos ilmenee pahoinvointia. / VID FÖRTÄRING: Vid obehag, kontakta GIFTINFORMATIONSCENTRALEN/läkare.

P330 Huuhdo suu. / Skölj munnen.

P501 Hävitä sisältö / säiliö hyväksytyssä jätteenkäsittelylaitoksessa paikallisten määräysten mukaisesti. / Innehållet/behållaren lämnas till godkänd avfallsanläggning i enlighet med lokala föreskrifter.

2.3 Muut vaarat

Tuote ei sisällä PBT- tai vPvB-aineita.
Hormonitoimintaa häiritsevät ominaisuudet: Ei tunnettuja.

KOHTA 3: Koostumus ja tiedot aineosista

3.2 Seokset

Aine	CAS-Numero/ EY-numero/ REACH-rek.nro	Pitoisuus	Muistiinpanot	CLP-luokitus
1,2-Etaanidioli; etyleeniglykoli	107-21-1 203-473-3 01-2119456816-28	80 - 95 %		Acute Tox. 4;H302 STOT RE 2;H373
disodium sebacate	17265-14-4 241-300-3	2,5 -< 5 %		Eye Irrit. 2;H319
Methyl-1H-benzotriazole	29385-43-1 249-596-6 01-2119979081-35	0,1 - 0,5 %		Acute Tox. 4;H302 Repr. 2;H361d Aquatic Chronic 2;H411

H- / EUH-lausekkeiden sanamuoto, katso osa 16.

Ainesosaa koskevat kommentit: Sisältää denaturoivaa ainetta: denatoniumbentsoaattia

KOHTA 4: Ensiaputoimenpiteet

Käyttöturvallisuustiedote

STARTA Glykol Grön Longlife

Tarkastuspäivämäärä: 17.5.2023

4.1 Ensiaputoimenpiteiden kuvaus

Sisäänhengitys:	Mene raittiiseen ilmaan.
Nieltynä:	Huuhtelee suu huolellisesti ja juo 1-2 lasillista vettä pienin kulauksin. Ei saa oksennuttaa. Tunnettaessa pahoinvointia hakeuduttava lääkärin hoitoon.
Ihokosketus:	Poista saastuneet vaatteet. Pese iho vedellä ja saippualla.
Silmäkosketus:	Huuhtelee heti vedellä (mieluiten silmien huuhteluun tarkoitetuilla välineillä) vähintään 5 minuutin ajan. Avaa silmä kunnolla. Poista mahdolliset piilolinssit. Tunnettaessa jatkuvaa pahoinvointia hakeuduttava lääkärin hoitoon.
Yleistä:	Lääkärin hoitoon hakeuduttaessa mukana on oltava käyttöturvallisuustiedote tai -etiketti.

4.2. Tärkeimmät oireet ja vaikutukset, sekä välittömät että viivästyneet

Haitallista nieltyinä.

4.3. Mahdollisesti tarvittavaa välitöntä lääketieteellistä apua ja erityistä hoitoa koskevat ohjeet

Hoida oireet.
Varmista, että hoitohenkilökunta on tietoinen kyseisestä materiaalista ja suojautuu asianmukaisesti.

KOHTA 5: Palontorjuntatoimenpiteet

5.1 Sammutusaineet

Soveltuvat sammutusaineet:	Tuote ei ole sellaisenaan helposti syttyvää. Valitse sammutusaineet ympäröivän palon mukaan.
Soveltumattomat sammutusaineet:	Älä ruiskuta vedellä, koska se voi aiheuttaa palon leviämisen.

5.2 Aineesta tai seoksesta johtuvat erityiset vaarat

Palon aikana syntyy typpioksideja. Hiilimonoksidi ja hiilidioksidi.

5.3 Palontorjuntaa koskevat ohjeet

Jäähdytä syttymätöntä varastoa vedellä tai vesisumulla. Käytä itsenäistä hengityslaitetta ja kemikaalisuojapukua vain, jos henkilökohtainen (lähi)kosketus on todennäköistä.
Saastunut sammutusvesi on hävitettävä asianmukaisesti.

Muut tiedot:	Palojätteistä ja sammutusvedestä huolehdittava paikallisten määräysten mukaan. Vältä tuotteen joutumista viemäriin tai pintavesiin.
---------------------	---

KOHTA 6: Toimenpiteet onnettomuuspäästöissä

6.1 Varotoimenpiteet, henkilönsuojaimet ja menettely hätätilanteessa

Muu kuin pelastushenkilökunta:	Pidä tarpeeton henkilöstö poissa. Tuki vuoto, jos voit tehdä sen turvallisesti. Vältä hengittämästä ainetta / pysy riittävän kaukana. Huolehdi hyvästä ilmanvaihdosta. Vältettävä ihokosketusta sekä tuotteen joutumista silmiin. Katso suojavälineiden tyyppi kohdasta 8.
---------------------------------------	--

6.2 Ympäristöön kohdistuvat varotoimet

Vuotanutta ainetta ei saa päästää viemäriin eikä pintavesiin. Suurien päästöjen yhteydessä on otettava yhteys viranomaisiin.

6.3 Suojarakenteita ja puhdistusta koskevat menetelmät ja -välineet

Vuotanut aine kootaan ja imeytetään hiekan tai muun absorboivan palamattoman materiaalin avulla ja siirretään tarkoitukseen sopiviin jätesäiliöihin. Hukka voi aiheuttaa liukkaita.

Käyttöturvallisuustiedote

STARTA Glykol Grön Longlife

Tarkastuspäivämäärä: 17.5.2023

6.4 Viittaukset muihin kohtiin

Katso suojavälineiden tyyppi kohdasta 8. Katso hävittämisohjeet kohdasta 13.

KOHTA 7: Käsittely ja varastointi

7.1 Turvallisen käsittelyn edellyttämät toimenpiteet

Älä hengitä höyryjä. Tuotetta on käytettävä tiloissa, joissa on hyvä ilmanvaihto. Varottava kemikaalin joutumista iholle ja silmiin. Katso suojavälineiden tyyppi kohdasta 8.

7.2 Turvallisen varastoinnin edellyttämät olosuhteet, mukaan luettuina yhteensopimattomuudet

Säilytettävä tiiviisti suljetussa alkuperäispakkauksessa. Aine on säilytettävä turvallisesti, lasten ulottumattomissa ja erillään elintarvikkeista, rehusta, lääkevalmisteista ym. Säilytettävä kuivassa, viileässä paikassa, jossa on hyvä ilmanvaihto. Säilytetään erillään hapettavista aineista.

7.3 Erityinen loppukäyttö

Ei erityisiä käyttötapoja kohdassa 1.2 ilmoitettujen lisäksi.

KOHTA 8: Altistumisen ehkäiseminen ja henkilösuojaimet

8.1 Valvontaa koskevat muuttujat

Ammatillinen altistumisraja

Aineen nimi	Aikaväli	ppm	mg/m ³	kuitua/cm ³	Kommentti	Huomautus
1,2-Etaanidioli; etyleeniglykoli	8h	20	50			iho
1,2-Etaanidioli; etyleeniglykoli	15m	40	100			iho

iho = Aine voi imeytyä elimistöön ihon kautta.

PNEC

1,2-Etaanidioli; etyleeniglykoli, cas-no 107-21-1				
Altistuminen	Arvo	Arviointikerroin	Ekstrapolointimenetelmä	Huom
Vesiympäristön PNEC-arvo (makea vesi)	10 mg/l			
Vesiympäristön PNEC-arvo (merivesi)	1 mg/l			
Vesiympäristön PNEC-arvo (ajoittainen vapautuminen)	10 mg/l			
STP PNEC -arvo (jätevesien käsittelylaitos)	199,5 mg/l			
Sedimentin PNEC-arvo (makea vesi)	37 mg/kg dw			
Sedimentin PNEC-arvo (merivesi)	3,7 mg/kg dw			
Maaperän PNEC-arvo	1,53 ng/kg dw			

Käyttöturvallisuustiedote

STARTA Glykol Grön Longlife

Tarkastuspäivämäärä: 17.5.2023

DNEL - työntekijät

1,2-Etaanidioli; etyleeniglykoli, cas-no 107-21-1					
Altistuminen	Arvo	Arviointikerroin	Annoskuvaaja	Päävaikutusparametri	Huom
Hengitysteiden kautta tapahtuvaa altistumista koskeva DNEL-arvo (pitkäaikainen altistuminen – paikalliset vaikutukset)	35 mg/m ³				
Ihon kautta tapahtuvaa altistumista koskeva DNEL-arvo (pitkäaikainen altistuminen – systeemiset vaikutukset)	106 mg/kg bw/day				

DNEL - väestö

1,2-Etaanidioli; etyleeniglykoli, cas-no 107-21-1					
Altistuminen	Arvo	Arviointikerroin	Annoskuvaaja	Päävaikutusparametri	Huom
Ihon kautta tapahtuvaa altistumista koskeva DNEL-arvo (pitkäaikainen altistuminen – systeemiset vaikutukset)	53 mg/kg bw/day				
Hengitysteiden kautta tapahtuvaa altistumista koskeva DNEL-arvo (pitkäaikainen altistuminen – paikalliset vaikutukset)	7 mg/m ³				

8.2 Altistumisen ehkäiseminen

Asianmukaiset tekniset torjuntatoimenpiteet:

Aine on säilytettävä turvallisesti, lasten ulottumattomissa ja erillään elintarvikkeista, rehusta, lääkevalmisteista ym. Syöminen, juominen ja tupakointi kielletty kemikaalia käytettäessä. Pestävä kädet huolellisesti käsittelyn jälkeen ja ennen syömistä tai tupakointia. On oltava mahdollisuus silmien huuhteluun.

Henkilösuojaimet, silmien tai kasvojen suojaus:

Käytä suojalaseja suojaamaan mahdollisilta roiskeilta.

Henkilösuojaimet, ihonsuojaus: Käytä sopivaa suojavaatetusta.

Henkilösuojaimet, käsien suojaus:

Suorassa ihokosketuksessa on käytettävä suojakäsineitä:

Henkilösuojaimet, hengityksen suojaus:

Käytettävä hengityssuojainta hygieeniset raja-arvot ylittävissä pitoisuuksissa.

Ympäristöaltistumisen torjuminen:

Varmistettava yhdenmukaisuus paikallisten päästömääräysten kanssa.

Käyttöturvallisuustiedote

STARTA Glykol Grön Longlife

Tarkastuspäivämäärä: 17.5.2023

KOHTA 9: Fysikaaliset ja kemialliset ominaisuudet

9.1 Fysikaalisia ja kemiallisia perusominaisuuksia koskevat tiedot

Muuttuja	Arvo/yksikkö
Olomuoto	Neste
Väri	Vihreä
Haju	Mieto
Liukoisuus	Vesiliukoisuus: Täysin sekoittuva

Muuttuja	Arvo/yksikkö	Huomiot
Hajukynnys	Ei tietoja	
Sulamislämpötila	Ei tietoja	
Jäätymispiste	Ei tietoja	
Kiehumispiste ja kiehumisalue	197,4 °C	1,2-etaanidioli
Syttyvyys (kiinteät aineet, kaasut)		Palamaton
Syttyvyysrajat	Ei tietoja	
Räjähdyksäraja		Ei-räjähtävä
Leimahduspiste	111 °C	1,2-etaanidioli
Itsesyttymislämpötila	398 °C	1,2-etaanidioli
Hajoamislämpötila	Ei tietoja	
pH (käyttöliuos)	8,7	
pH (konsentraatti)	Ei tietoja	
Kinemaattinen viskositeetti	Ei tietoja	
Viskositeetti	Ei tietoja	
Jakautumiskerroin n-oktanoli/vesi	- 1,36	Log Pow 1,2-Etaanidioli; etyleeniglykoli
Höyrynpaine	0,1 hPa	1,2-etaanidioli
Tiheys	1,12 g/ml	
Suhteellinen tiheys	Ei tietoja	
Höyryntiheys	Ei tietoja	
Suhteellinen tiheys (kyll. ilma)	Ei tietoja	
Partikkelien ominaisuudet	Ei tietoja	

9.2 Muut tiedot

Muuttuja	Arvo/yksikkö	Huomiot
Räjähtävyys		Ei-räjähtävä
Hapettavat ominaisuudet		Ei-hapettava.

KOHTA 10: Stabiilisuus ja reaktiivisuus

10.1 Reaktiivisuus

Ei tunnettuja reaktiivisuusvaaroja liittyen tähän tuotteeseen.

10.2 Kemiallinen stabiilisuus

Stabiili suositelluissa varastointi- ja käsittelyolosuhteissa.

10.3 Vaarallisten reaktioiden mahdollisuus

Ei tunnettuja.

10.4 Vältettävät olosuhteet

Merkittäviä lisätietoja ei ole saatavilla.

Käyttöturvallisuustiedote

STARTA Glykol Grön Longlife

Tarkastuspäivämäärä: 17.5.2023

10.5 Yhteensopimattomat materiaalit

Ei tunnettuja.

10.6 Vaaralliset hajoamistuotteet

Ei tunnettuja.

KOHTA 11: Myrkyllisyyteen liittyvät tiedot

11.1 Tiedot asetuksessa (EY) N:o 1272/2008 määritellyistä vaaraluokista

Välitön myrkyllisyys - suun kautta: Terveydelle haitallista nieltynä.

Välitön myrkyllisyys - ihon kautta:

1,2-Etaanidioli; etyleeniglykoli, cas-no 107-21-1

Organismi	Testityyppi	Altistumisaika	Arvo	Johtopäätös	Testimenetelmä	Lähde
	LD50		> 3500 mg/kg			

Olemassa olevien tietojen perusteella luokituskriteerien ei katsota täyttyvän.

Välitön myrkyllisyys - hengitysteiden kautta:

1,2-Etaanidioli; etyleeniglykoli, cas-no 107-21-1

Organismi	Testityyppi	Altistumisaika	Arvo	Johtopäätös	Testimenetelmä	Lähde
Rotta	LC50		> 2,5 mg/l			

Olemassa olevien tietojen perusteella luokituskriteerien ei katsota täyttyvän.

Ihosyövyttävyyttä/ärsytys: Olemassa olevien tietojen perusteella luokituskriteerien ei katsota täyttyvän.

Vakava silmävaurio/silmä-ärsytys: Olemassa olevien tietojen perusteella luokituskriteerien ei katsota täyttyvän. Voi olla lievästi ärsyttävä.

Hengitysteiden tai ihon herkistyminen: Olemassa olevien tietojen perusteella luokituskriteerien ei katsota täyttyvän.

Sukusolujen perimän vaurioituminen: Olemassa olevien tietojen perusteella luokituskriteerien ei katsota täyttyvän.

Syöpää aiheuttavat vaikutukset: Olemassa olevien tietojen perusteella luokituskriteerien ei katsota täyttyvän.

Lisääntymiselle vaarallinen: Olemassa olevien tietojen perusteella luokituskriteerien ei katsota täyttyvän.

Yksittäinen STOT-altistuminen: Olemassa olevien tietojen perusteella luokituskriteerien ei katsota täyttyvän.

Toistuva STOT-altistuminen: Pitkäaikainen tai toistuva altistus saattaa vahingoittaa elimiä. Altistumisreitti: Suun kautta. Vahingoittaa seuraavia elimiä: Munuaiset.

Aspiraatiovaara: Olemassa olevien tietojen perusteella luokituskriteerien ei katsota täyttyvän.

11.2 Tiedot muista vaaroista

Hormonitoimintaa häiritsevät ominaisuudet: Ainesosilla ei ole hormonitoimintaa häiritseviä ominaisuuksia suhteessa muihin kuin kohde-organismeihin, koska ne eivät täytä asetuksen (EU) 2017/2100 B jakson kriteereitä.

Käyttöturvallisuustiedote

STARTA Glykol Grön Longlife

Tarkastuspäivämäärä: 17.5.2023

KOHTA 12: Tiedot vaarallisuudesta ympäristölle

12.1 Myrkyllisyys

1,2-Etaanidioli; etyleeniglykoli, cas-no 107-21-1

Organismi	Laji	Altistumisaika	Testityyppi	Arvo	Johtopäätös	Testimenetelmä	Lähde
Kalat	Pimephales promelas	96 h	96hLC50	72860 mg/l			
Levät				6500 - 13000 mg/l			
Daphnia				> 100 mg/l		OECD 202	

Olemassa olevien tietojen perusteella luokituskriteerien ei katsota täyttyvän.

12.2 Pysyvyys ja hajoavuus

Pääaineosien odotetaan olevan helposti biohajoavia.

12.3 Biokertyvyys

Testitiedot eivät ole saatavissa. Biokertymistä ei ole odotettavissa.

12.4 Liikkuvuus maaperässä

Testitiedot eivät ole saatavissa.

12.5 PBT- ja vPvB-arvioinnin tulokset

Tuote ei sisällä PBT- tai vPvB-aineita.

12.6 Hormonitoimintaa häiritsevät ominaisuudet

Ainesosilla ei ole hormonitoimintaa häiritseviä ominaisuuksia suhteessa muihin kuin kohde-organismeihin, koska ne eivät täytä asetuksen (EU) 2017/2100 B jakson kriteereitä.

12.7 Muut haitalliset vaikutukset

Testitiedot eivät ole saatavissa.

Muut tiedot

Vältä tuotteen joutumista viemäriin tai pintavesiin.

KOHTA 13: Jätteiden käsittelyyn liittyvät näkökohdat

13.1 Jätteiden käsittelymenetelmät

Jos tuotteesta toimitettavassa muodossaan tulee jätettä, se täyttää ongelmajätteen tunnusmerkit (Dir. 2008/98/EU). Kerää läikkeen ja jätteet suljettuihin, vuotamattomiin säiliöihin hävitettäväksi paikallisessa ongelmajätekeskuksessa.

Jäteluokitus:

EWC-koodi: Riippuu toimialasta ja käytöstä yms.

16 01 14* jäätymisenestoaineet, jotka sisältävät vaarallisia aineita

15 01 10* pakkaukset, jotka sisältävät vaarallisten aineiden jäämiä tai ovat niiden saastuttamia

KOHTA 14: Kuljetustiedot

14.1 YK-numero tai tunnistenumero:

Ei sovellettavissa.

14.4 Pakkausryhmä:

Ei sovellettavissa.

14.2 Kuljetuksessa käytettävä virallinen nimi:

Ei sovellettavissa.

14.5 Ympäristövaarat:

Ei sovellettavissa.

14.3 Kuljetuksen vaaraluokat:

Ei sovellettavissa.

14.6 Erityiset varotoimet käyttäjälle

Käyttöturvallisuustiedote

STARTA Glykol Grön Longlife

Tarkastuspäivämäärä: 17.5.2023

14.7 Merikuljetus irtolastina IMO:n asiakirjojen mukaisesti

KOHTA 15: Lainsäädäntöä koskevat tiedot

15.1 Nimenomaisesti ainetta tai seosta koskevat turvallisuus-, terveys- ja ympäristösäännökset tai -lainsäädäntö

15.2 Kemikaaliturvallisuusarviointi

Muut tiedot: Kemikaaliturvallisuusarviointia ei ole tehty.

KOHTA 16: Muut tiedot

Muut tiedot: Tämä käyttöturvallisuustiedote on laadittu vain tätä tuotetta varten, ja se koskee vain tätä tuotetta. Käyttöturvallisuustiedote perustuu nykyiseen tietämykseen sekä tietoihin, jotka toimittaja on toimittanut tiedotteen laatimisen aikaan. Käyttöturvallisuustiedote täyttää käyttöturvallisuustiedotteiden laatimiseen sovellettavan lain vaatimukset asetuksen 1907/2006/EY (REACH) ja siihen tehtyjen muutosten mukaisesti.

Myyjää koskevat muistiinpanot: Muutoksia on tehty kohtiin: -

Vaaralausekkeet

H302	Haitallista nieltynä.
H319	Ärsyttää voimakkaasti silmiä.
H361d	Epäillään vaurioittavan sikiötä.
H373	Saattaa vahingoittaa elimiä pitkäaikaisessa tai toistuvassa altistumisessa. (Munuaiset.) (Suun kautta.)
H373	Saattaa vahingoittaa elimiä pitkäaikaisessa tai toistuvassa altistumisessa.
H411	Myrkyllistä vesieliöille, pitkäaikaisia haittavaikutuksia.

Maa: FI